REPARTIȚIA ȘI COMPONENȚA ACTUALĂ A IHTIOFAUNEI LACULUI BELEU

Vasile DROZDOVSCHI, Facultatea de Biologie și Pedologie

Obiectul cercetării – hidrografia, hidrologia şi ihtiofauna lacului Beleu din r. Cahul, parte componentă a rezervației „Prutul de Jos". Noutatea științifică – an de an, odată cu variația regimului hidrologic și hidrografic, ihtiofauna lac. Beleu își modifică structura și se adaptează la condițiile oferite de acest regim natural, cât și cel influențat de om. Datele prezentate pot fi utilizate și în scopul de îmbunătățire a condițiilor acestui ecosistem. În fiecare an, hidrografia şi hidrologia lac. Beleu se modifică sub regimul anual al râului Prut ce înconjoară lacul din partea de nord la vest, până la sud-est la frontieră cu România. O influență majoră asupra hidrografiei și hidrologiei lacului are și fluviul Dunărea, care în anumite perioade ale anului, când debitul de apă îl depășește pe cel normal, produce inundații, iar lacul Beleu își lărgește hotarele. Diferite specii pot ocupa aceleași teritorii, sau anumite specii pot domina numeric. În perioada secetelor de vară-toamnă și a înghețului de iarnă, numărul peștilor în lac se reduce considerabil, fie că aceștia migrează în Prut și Dunăre, fie că sunt consumați de avifauna acvatică. Această dinamică, cândva naturală, în prezent este influențată și de factorul antropic: numai pe Dunăre sunt construite cca 24 de hidrocentrale și pe Prut una singură (Costești-Stânca), care influențează în mod direct regimul hidrologic în lac.

Ihtiofauna și ecologia peștilor lac. Beleu cuprinde 25 specii de pești. În documentațiile mai vechi pot fi atestate în jur de 30 de specii, iar în cercetarea noastră 13 specii au fost confirmate ca fiind prezente în vara anilor 2010-2011. Repartizarea peștilor pe teritoriul lac. Beleu este una heterogenă, dar se întâlnesc unele regiuni mai mici populate de o anumită specie într-un număr mai mare. O abundență și o repartizare teritorială mult mai mare are carasul (*Carassius auratus gibellio*), care populează toate regiunile lac. Beleu. Crapul (*Cyprinus carpio*), de asemenea, populează o bună parte a teritoriului, dar cu o densitate mai mare în partea de sud – regiunea Covrea, gârlele de alimentare a lacului, cele de scurgere și în râul Prut – regiunea ce înconjoară lacul. Batca (*Blicca bjoerkna*) și roșioara (*Scardinius erythrophthalmus*) populează regiunile mai luminoase, precum regiunea centrală a lacului și pe cursul râului Prut. Somnul (*Silurus glanis*), foarte răspândit în râul Prut, se întâlnește în regiunile de nord-vest-sud, cu sălcișuri. Șalăul (*Stizosteidon lucioperca*) populează în apropierea malurilor pe timp de noapte, după care se retrage pe timp de zi în locurile mai umbrite și în râul Prut. Bibanul cu o densitate mai mare se întâlnește în preajma stufărișurilor zonei de sud a lacului. Ghiborțul (*Acerina cernua*) este unul dintre cei mai răspândiți pești, populând toate zonele lacului, gârlele și râul Prut. Mai puțin

răspândită este ştiuca (*Esox lucius*), care se întâlneşte doar în regiunea Covrea, la sud-vest de lac, pe timp de iarnă, iar vara – în partea centrală şi de nord a lacului. Cosaşul (*Ctenopharyngodon idella*) la fel se întâlneşte mai rar, doar în regiunea de vest a lacului, însă mai multe exemplare pot fi întâlnite în Prut. În regiunea nou-formată, întretăiată de calea ferată, se întâlnesc doar câteva specii de peşti printre care cele mai numeroase sunt: carasul, crapul, şalăul şi bibanul. Mai rar se întâlnesc somnul şi roşioara.

În dependenţă de condiţiile hidrologice oferite de lacul Beleu, variază şi numărul de indivizi şi specii în lac. Odată cu inundaţiile de primăvară, pe câmpiile din partea de sud, o diversitate mare de specii migrează în acele regiuni din râul Prut şi Dunăre, devenind astfel un „incubator" natural pentru speciile ce depun icrele pe vegetaţia acvatică. Vara regiunea devine uscată, peştii se retrag în bălţile din apropiere sau în râul Prut, însă dacă aceste mici bălţi care se formează după retragerea apelor vor seca complet, atunci puietul rămas riscă sa fie consumat de păsările răpitoare ce populează zona. Aceste fenomene au loc des în micile bălţi din apropierea lac. Beleu, fapt ce constituie o pierdere majoră pentru ihtiofaună. Odată cu retragerea apelor, se retrag şi peştii mari, iar puietul este transportat în Prut, reînnoind astfel ihtiofauna râului, sau unii indivizi nereuşind la timp să părăsească bălţile ce vor seca, mor, sau sunt consumaţi de păsări.

Starea actuală a ihtiofaunei lacului Beleu se caracterizează printr-o dominanţă a speciilor din fam. *Cyprinidae* – crapul, carasul, babuşca ş.a.; fam. *Percidae* – bibanul, şalăul şi ghiborţul; fam. *Siluridae* – somnul. Mai puţin se întâlnesc reprezentanţii din fam. *Esocidae* – ştiuca şi din fam. *Centrarcidae* – soretele. Asupra stării actuale a lacului Beleu mai influenţează şi factorul antropic: pescuit excesiv pe tot parcursul anului, inclusiv în Fig. Repartiţia teritorială a celor mai principale perioada de depunere a icrelor, amplasarea specii de peşti din lacul Beleu a 4 gunoişti în apropierea lacului, construcţia căii ferate Giurgiuleştii-Cahul, care nu este una ecologică, producând fum şi deşeuri menajere, extragerea de petrol, poluarea cu detergenţi. Toate acestea influenţând şi repartiţia teritorială a peştilor în lac.

Bibliografie:

1. BĂNĂRESCU, P.M. *Fauna Republicii Populare Române*. Bucureşti: Editura Academiei Republicii Populare Române, vol. XIII, 1964.
2. Rezervaţia Ştiinţifică Prutul de Jos. În: *Tacis, ONG, inqua Moldova*. Chişinău, 2003.
3. CĂRĂUŞU, S.I. *Tratat de ihtiologie*. Bucureşti: Editura Academiei R.P.R, 1952.

Recomandat

Ludmila CEPURNOVA, dr. hab., prof. univ.